

PRZYKŁAD 4.3

Przeanalizować rozkład fali elektromagnetycznej wzdłuż linii na przykładzie linii 400 kV z Przykładu 4.1.

Przykładowy rozkład składowej urojonej fali podstawowej dla częstotliwości $f_p = 2000$ Hz w linii 400 kV o długości $l = 300$ km jest pokazany na rys. 1. Dla porównania, pokazane są dwie fale stojące napięcia składowej zgodnej oraz składowej zerowej. Krzywe te odpowiadają następującym funkcjom:

$$U_1(x) = \operatorname{Re}(A_1(x, j\omega_p)U_{a1}(j\omega_p)), \quad U_0(x) = \operatorname{Re}(A_0(x, j\omega_p)U_{a0}(j\omega_p)),$$

przy czym: $A_1(x, j\omega_p) = e^{-(\alpha_{p1} + j\beta_{p1})x}$, $A_0(x, j\omega_p) = e^{-(\alpha_{p0} + j\beta_{p0})x}$, $|U_{a1}(j\omega_p)| = |U_{a0}(j\omega_p)| = 1$;

indeks p odnosi się do wybranej częstotliwości (pominięto go w oznaczeniu napięć $U_0(x)$ i $U_1(x)$), natomiast indeksy 0, 1 wskazują na odpowiednie składowe.

Parametry linii dla częstotliwości $f_p = 2000$ Hz (Przykład 4.1): są podane w Tabelicy 1.

Tabelica 1. Parametry linii 400 kV dla częstotliwości 2 kHz

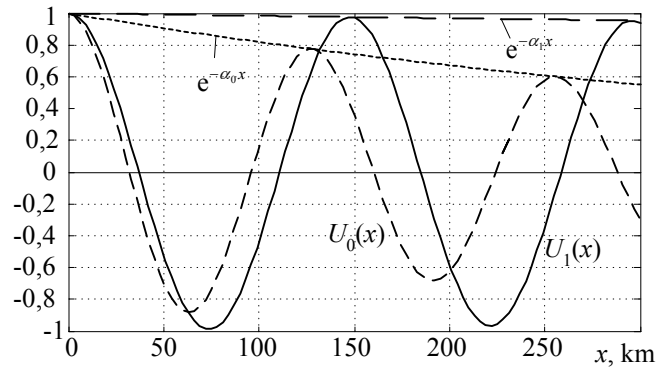
Wielkość	Składowa zgodna	Składowa zerowa
R' , Ω/km	0,09619	2,0075
L' , mH/km	1,0194	1,968
C' , μF	0,01123	0,00779
α , Np/km	$1,596 \cdot 10^{-4}$	0,0020
β , rad/km	0,0425	0,0491

Parametry elektryczne linii są obliczane z wykorzystaniem pliku wsadowego z danymi: *L400_FA.dat*. W rezultacie obliczeń z wykorzystaniem programu ATP-EMTP uzyskuje się plik wynikowy *L400_FA.lis*. Dane te można wykreślić za pomocą programu *fala1.m*.

Długość fali rozpatrywanych przebiegów można określić badając zmianę fazy funkcji $A_1(x, j\omega_p)$ oraz $A_0(x, j\omega_p)$. Otrzymamy następującą ogólną zależność:

$$\lambda = \frac{2\pi}{\beta},$$

co, w danym przypadku, daje następujące wartości: $\lambda_0 = 128,097$ km oraz $\lambda_1 = 147,776$ km.

Rys. 1. Rozkład fali pierwotnej wzdłuż linii

Prędkość rozchodzenia się fali zależy od jej długości i częstotliwości zgodnie ze znaną zależnością:

$$v = \lambda f = \frac{\omega}{\beta}, \text{ zatem: } v_0 = 2,562 \cdot 10^5 \text{ km/s}, v_1 = 2,955 \cdot 10^5 \text{ km/s}.$$

Jak widać, prędkość rozchodzenia się fali elektromagnetycznej w dużym stopniu zależy od parametrów linii. Ponadto, tłumienie w ekwiwalentnej linii faza-faza jest znacznie mniejsze niż w przypadku, gdy przewodem powrotnym jest ziemia (dla składowej zerowej).